

Derleme Makale

Aşırı Sağ Partilerin Siyasi Söylemlerinin Nefret Suçları Üzerindeki Etkisi*The Effect of the Political Discourse of the Extreme Right Parties on Hate Crimes

The Effect of The Political Discourse of The Extreme Right Parties on Hate Crimes

Kübra Betül BİÇEN GÖREN

Dr. Araştırma Görevlisi, Polis Akademisi

Uluslararası Güvenlik

betulbicen@hotmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-1145-7642>

Makale Geliş Tarihi	Makale Kabul Tarihi
12.05.2023	13.06.2023

Öz

Partiler demokrasilerin en önemli araçları iken aşırı sağ partiler kullandıkları nefret söylemleriyle demokrasilerin derinleşmesini engellemektedir. Avrupa'da aşırı sağ partilerin yükselen oy oranları aşırı sağa artan desteğin en önemli göstergelerinden biri olarak görülmektedir. Aşırı sağ partilerin rolü, sadece kendileriyle sınırlı değildir. Toplumda yaygın olan önyargılar, ayrımcılık ve ırkçılık, nefret suçlarının artmasına katkıda bulunmaktadır. Meşru siyaset arenasından illegal alana geçişte aşırı sağ partiler önemli bir yere sahiptir. Ekonomik ve sosyal sorunlar da bu tür suçların artmasının başlıca nedenleri arasındadır. Aşırı sağ partiler söylemlerinde bu faktörleri kullanarak destekçilerini artırdıkları gibi toplumda nefret suçu oranlarının artmasına da zemin hazırlamaktadır.

11 Eylül'den sonra İslamofobi, yeni düşmanlar arayan aşırı sağ partilerin gündemine girmiştir. Ortaya çıkan sorunların, yapısal nedenlerinden bağımsız olarak kültürel ve dini nedenlere indirgenmesi, siyasi, sosyal ve ekonomik çatışmaların genişlemesine yol açmaktadır. Kültürel dışlanma şeklinde ortaya çıkan modern ırkçılık, göçmenlere karşı uygulanan insan haklarına aykırı kısıtlayıcı politikalar şeklinde kendini göstermektedir. Devletlerin ulusal güvenlik gündemleri yabancı düşmanı hareketlerin göç kontrol programlarıyla örtüştüğü gibi hükümetler tarafından dayatılan entegrasyon önlemleri de aşırı sağın İslamofobik söylemlerini güçlendirmektedir. Sosyal medya aracılığıyla, İslamofobik içeriğin gittikçe yayılması bu alanda insan hakları çerçevesinde ciddi düzenlemelere ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Aşırı sağ partiler, nefret suçları, İslamofobi, ırkçılık, popülizm

Abstract

While parties are the most important tools of democracies, far-right parties prevent the deepening of democracies with the hate speech they use. The rising vote rates of far-right parties in Europe are seen as one of the most important indicators of increasing support for the far-right. The role of far-right parties is not limited to themselves. Prejudices, discrimination and racism prevalent in society contribute to the increase in hate crimes. Far-right parties have an important place in the transition from the legitimate political arena to the illegal sphere. Economic and social problems are also among the main reasons for the increase in such crimes. By using these factors in their rhetoric, far-right parties increase their supporters and pave the way for an increase in hate crime rates in the society.

After 9/11, Islamophobia entered the agenda of far-right parties seeking new enemies. The reduction of emerging problems to cultural and religious reasons, independent of their structural causes, led to the expansion of political, social and economic conflicts. Modern racism, which emerges as cultural exclusion, manifests itself in the form of

* Bu çalışmanın aşırı sağ bölümü yazarın doktora tezinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

Önerilen Atf /Suggested Citation

Bičen Gören, K. B., 2023 Aşırı Sağ Partilerin Siyasi Söylemlerinin Nefret Suçları Üzerindeki Etkisi*The Effect of the Political Discourse of the Extreme Right Parties on Hate Crimes, *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 58(2), 1570-1585

restrictive policies against immigrants. The national security agendas of the states overlap with the immigration control programs of xenophobic movements, and the integration measures imposed by the governments also strengthen the so-called Islamophobia of the far right. The relevant law and regulations within the framework of human rights are also needed in this area to be able to combat the spread of xenophobic movements let alone Islamophobic one through social media.

Keywords: *Extreme right parties, Hate crimes, Islamophobia, Racism, Populism*

1. Giriş

Aşırı sağ, tarihsel olarak uzun bir geçmişe sahip Avrupa siyasi partileri aracılığıyla gelişen bir siyasi hareket olarak ifade edilmektedir. Avrupa’da aşırı sağ partilerin giderek yükselen oy oranları, aşırı sağa artan desteğin en önemli göstergelerinden biridir. Aşırı sağ partilerin söylemleri toplumun dost ve düşman olarak ikiye ayrılıp kutuplaşmasına zemin hazırlamaktadır.

Küresel kutuplaşma eğilimlerinin Avrupa siyasi mekanizmalarını etkilemesine karşın artan toplumsal radikalleşme ise dünya barışını tehdit etmektedir. İnsan haklarına önem verdiğini öne süren Avrupa’da yabancı düşmanlığı ve nefret suçlarının gittikçe yaygınlaşması ise Avrupa değer yargılarının sorgulanmaya başlanmasına neden olmaktadır.

Nefret suçu, bir kişi veya belirli bir grubun, ırk, cinsiyet, cinsel yönelim, din veya etnik köken gibi özellikleri nedeniyle hedef alındığı saldırılardır. Avrupa’da aşırı sağ partilerin yükselişi ve ulusal siyasetteki etkin rolleri göçmenlere karşı “ötekiler” olarak adlandırılan ayrımcı önlemlere yol açtığı gibi nefret suçlarının artmasına neden olmaktadır. Aynı zamanda ana akım partilerin politikalarını etkileyerek göç politikalarını da kısıtlamaktadır. Dünya tarihindeki iki büyük savaşa ırk temelli aşırı sağın yükselişinin eşlik ettiği düşünülürse, bu konunun önemi ortaya çıkacaktır.

Aşırı sağ söylemlerin 11 Eylül sonrasında özellikle Müslüman göçmenlere karşı artan yabancı düşmanlığı ve İslamofobianın önemli nedenleri arasında görülmektedir. Müslümanlar ve diğer göçmenler, neredeyse her Avrupa ülkesinde başlıca nefret ve yabancı düşmanlığının nesnesi haline gelmektedir. İşlenen nefret suçları, sadece mağdurlara karşı değil, mağdur gruplarına karşı da işlendiğini göstermektedir. Suç işleyenler cezасız kaldığında, her iki fail de daha büyük suçlar işleme cesaretini bulmakta ve hedef alınan toplulukların üyeleri kendilerini içinde yaşadıkları toplumdan uzaklaştırma eğilimine girmektedir. Güvenliğin en önemli insan ihtiyaçlarından biri olduğu bilinmekte bu nedenle kendisi veya sevdikleriyle güvende hissetmeyen insanlar arasında radikalleşme artmaktadır.

Avrupa’da aşırı sağ partilerin marjinal bir grup olmaktan çıkarak kitlesel bir harekete dönüştükleri görülmektedir. Almanya’da Almanya İçin Alternatif Partisi (AfD), Fransa’da Ulusal Cephe, İtalya’da İtalya’nın Kardeşleri, İspanya’da Vox ve Avusturya’da Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ) isimli partiler ülkelerinde önemli bir yere sahiptir. Bu durum aşırı sağ siyasetin etki alanının genişlediğini göstermektedir.

Aşırı sağ partilerin, hedef aldıkları toplumsal gruplara karşı düşmanlık ve önyargı duygularını teşvik etmek için kullandıkları dil, nefret suçlarının artmasına katkıda bulunabilir. Özellikle, sosyal medya gibi dijital platformlarda yayılan nefret söylemi, bu tür suçların yayılmasının hızlanmasına neden olmaktadır. Ancak, nefret suçlarının artışında aşırı sağ partilerin tek başına sorumlu olduğunu iddia etmek doğru olmayacaktır. Nefret suçlarının birden çok faktörün bir sonucu olduğu unutulmamalıdır. Ekonomik, sosyal ve kültürel faktörler, ayrımcılık duygularının artmasına ve nefret suçlarının yayılmasına katkıda bulunmaktadır. Ancak bu çalışmada aşırı sağ partilerin oy oranlarında ortaya çıkan artışlarla birlikte nefret suçlarında meydana gelen yükseliş arasında doğru yönlü bir ilişki olduğu anlatılmaya çalışılacaktır.

2. Kavramsal Çerçeve: Aşırı Sağ

Demokratik sistemlerin doğası gereği eşit haklar yerine ırk, din, etnik köken gibi konuları ön plana çıkaran, kendi çıkarı için şiddet kullanmaktan çekinmeyen ve adalet anlayışını destekleyen "popülist sağ" kavramı tanımlanmaktadır (Betz, 1994). Ancak Mudde (2000) çalışmasında faşist rejimlerin aksine yeni sağın demokrasiye karşı olmadığını ancak günümüz liberal demokrasisinin radikal sağının azınlık hakları ve kültürel çoğulculuk kavramlarına karşı olduğunu belirtmektedir. Ignazi (2003) ise bu bağlamda üç kritere odaklanmaktadır. İlk olarak partiler siyasi arenanın en sağında yer almaktadır. İdeolojik olarak aşırı sağda yer alan siyasi partiler yabancı düşmanlığı ve göçmen karşıtlığını

manifestolarında vurgulamaktadır. İkincisi, faşist ideolojiye atıfta bulunan aşırı sağ partilerin tarihsel ideolojik bağları bulunmaktadır. Özellikle Almanya ve İtalya gibi faşist geleneğin güçlü olduğu ülkelerde aşırı sağ partilere verilen destek artmaktadır. Son olarak aşırı sağ partiler siyasi konularda düzen karşıtı bir duruşa sahiptirler. Aşırı sağ partiler antidemokratik olmasalar da parlamentarizme ve çok partili siyasete karşı çıkmaktadır (Ignazi, 2003, s.33).

Popülizm, modern demokratik siyasetin doğal bir yönü veya irrasyonel düşüncenin neden olduğu bir patoloji olarak görülmemektedir. Popülizm, genellikle bir siyasi hareketin veya liderin, "halk" olarak adlandırdığı sıradan insanların çıkarlarını temsil ettiğini iddia ettiği ve "elitler" olarak adlandırdığı mevcut siyasi ve ekonomik güç odaklarına karşı çıktığı bir ideolojidir (Mudde, 2016).

Von Beyme'nin (2014) konsepti, "üç aşırı sağcı dalga" üzerine kuruludur. Birinci dalgada faşistlerin hemen ardından sistem karşımıza çıkmaktadır. Temel olarak bundan sonraki terim, İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinden sonra Nasyonal Sosyalizm ve İtalyan faşizmi ve bunun sonucunda Almanya'nın bölünmesi anlamına gelir. Bu nedenle İspanya'da aşırı sağcılar ancak bu dönemden sonra ortaya çıkmaktadır. Siyasi partilerin ilk dalgası neo-faşist kökenlidir. Destekçileri ve seçmenleri, öncelikle eski rejimin işverenleri veya mali açıdan yerinden edilmiş veya rejim tarafından yerinden edilmiş kişilerdir. Bu sadece ana kavramlar için geçerlidir. Yine, ılımlı ve radikal popülistler arasındaki ayrım hem sağ hem de sol için geçerli olacaktır. Faşistler rejimin sona ermesinden sonra kendilerini değiştirmek zorunda kaldılar. İlk aşırı sağ dalgası faşist bir geçmişe sahip ülkelerde görülmüştür. Aşırı sağın ikinci dalgası ise faşistlerin açıkça görüldüğü, önceden kurulmuş siyasi rejimlerin ve sistemlerin bu dalgayla çok az ilgisi olduğu ve aynı zamanda popülist eğilimleri içeren bir fenomen olarak ortaya çıkmaktadır. Bu dalgada ayrıca küçük burjuva görüşleri de yer almaktadır. Aşırı sağın üçüncü ve son dalgası sadece faşist hareketle ilişkilendirilmemekte aynı zamanda açıkça popülist olduğu görülmektedir (Beyme, 2014). Bu dalga artan işsizlik, nüfus artışı, memnuniyetsizlik ile birlikte bu partilerin ortaya çıkmasına neden olan yabancı düşmanlığı üçüncü dalganın temelini oluşturmaktadır. Bu dalga, Beyme'den önceki iki dalganın oluşturduğu uluslararası aşırılık yanlısı ağı ayırt etmesiyle farklılaşmaktadır.

Etnik ve ırkçı bir ideolojiye sahip olan aşırı sağ partiler eşitsizlik fikrine vurgu yapmaktadır. Liberalizmin savunduğu eşitlik anlayışına karşı çıkan bu partiler etnik ve kültürel noktada üstün insan vurgusu yapmaktadır. Bu düşünce sistemi nefret suçlarının ve siyasal şiddetin alt yapısını oluşturmaktadır.

2.1.Aşırı Sağ Partiler

Aşırı sağ partilerin İkinci Dünya Savaşı sonrasındaki dönüşümü üç bölümde incelenebilir. Birincisi, 1954'ten 1980'li yıllara kadar var olan aşırı sağ partiler, faşist partilerin devamı olarak kabul edilmekteydi (Aydın, 2019, s.98). 1980 ve 2000 yıllarında ise yaşanan değişimle birlikte aşırı sağcı partiler de krizden etkilenmiştir. Kötüye giden sosyal ve ekonomik koşullar, "modernleşme kaybedenlerini" aşırı sağ partilere sürüklenmiş ve 2000'li yıllardan günümüze kadar olan süreçte aşırı sağ partilere verilen destek seçimlerde kendini göstermiştir (Aydın, 2019, s.98). Küreselleşen dünyada meydana gelen ekonomik krizler, bireyleri daha da yalnızlaştırmakta olup aşırı sağ partiler, tecrit edilmiş bireyleri sorunlarının kolay çözümlerinin olduğuna ikna etmeyi ve belirli bir düşmana karşı düşünce ve duygularını seferber etmeyi amaçlamaktadır. Bu noktada artan ekonomik ve siyasi belirsizlik ise aşırı sağ partilere desteğin artmasına neden olmaktadır. Ayrıca aşırı sağ ideolojinin ana akım siyasi partileri etkilediği görülmektedir (Biçen Gören, 2022, s. 199).

Aşırı sağ partiler, sosyal medya platformlarını, nefret söylemlerini yaymak, hedefledikleri toplumsal grupları aşağılamak, düşmanlaştırmak ve ötekileştirmek için kullanmaktadır. Bu tür retorikler, toplumda önyargıların ve nefret duygularının artmasına neden olduğu gibi sosyal medya, nefret suçlarının planlanması ve koordinasyonu için de kullanılmaktadır. Örneğin, bir grup insan, sosyal medya üzerinden hedefledikleri toplumsal gruba karşı saldırı planı yapabilmekte ve bu tür saldırıların koordinasyonu için sosyal medyayı araç olarak kullanabilmektedir.

Bu noktada aşırı sağ partilerin ana özelliklerinden olan aşırı milliyetçilik, sisteme karşı tutum ve sıfır toplamlı yaklaşım kriterlerinin nefret suçlarına etkisine değinmek çalışmanın kapsamı açısından yerinde olacaktır.

2.1.1.Aşırı milliyetçilik

İrkçılık, dünyanın ırksal kastlara bölünmesi ve onların kendilerinden aşağı gördüklerini kontrol etme mücadelesi olarak tanımlanabilir (Castoriadis 1987: 55). Devletin bütünlüğünü sağlamak için ırkçılığı bir araç olarak kullanan devlet müdahaleleri, başkalarıyla bilinçli etkileşimler olarak açıklanabilir. İrkçılık geleneksel olarak ekonomik kriz zamanlarında yükselişe geçmektedir. Bu durum ise toplumsal eşitsizliğin ve dolayısıyla kutuplaşmanın bir başka kaynağı olarak görülmektedir.

İrkçılık yalnızca bir tutum ya da inançlar dizisi değil; aynı zamanda derin bir farklılık duygusunun haklı çıkardığı kurumlarda ve yapılarda da kendini ifade etmektedir. İrkçılık doğa yasalarını veya Tanrı'nın buyruklarını yansıttığına inanılan kalıcı bir grup hiyerarşisi olan ırksal bir düzen kurmayı önermektedir (Fredrickson, s.57).

Modern dönemde ırkçılık, biyolojik temelli ırkçılıktan kültürel temelli ırkçılığa doğru evrilmektedir. Kültürel farklılıkların öncelendiği kültürel ırkçılıkta öteki mutlak düşman olarak karşımıza çıkmaktadır (Ünal, 2018, s. 3289). İrkçılığın yapı taşı olan farklılık duygusu, kendi grubumuzun üyelerine uygulandığında zalimce veya adaletsiz olarak kabul edeceğimiz şekillerde öteki'ye davranmak için güç avantajımızı kullanmaya bir neden veya gerekçe sağlamaktadır (Fredrickson, *Racism*, s.57). Biyolojik ırkçılıkta sömürüyü haklı çıkarmaya çalışan anlayış kültürel ırkçılıkta göçmen ve yabancı düşmanlığını tetiklemektedir. Böylece ırkçılık, toplumda oluşturulmaya çalışılan biz kimliğini sarsan her türlü farklılık söyleminin aşığılama, sömürü ve şiddet eylemleriyle kendini göstermesi olarak tanımlanabilir (Balibar, 2007:27).

Tüm insanların eşit olduğu şeklindeki liberal görüşe karşı çıkan aşırı sağ partiler, diğer dinlerden, dillerden ve kültürlerden “öteki” olarak gördükleri kişileri dışlayan önyargılı bir siyaset ortaya koymaktadır. Bu bağlamda aşırı sağ, ırkçılığın siyasi bir ifadesi olarak kendini göstermektedir (Mudde, 2000, s.175).

İnsanlar, belirli bir ırk veya etnik kökene sahip insanları aşığılamak, düşmanlaştırmak veya ötekileştirmek için kullanabilecekleri dil ve semboller, nefret söylemi olarak adlandırılmaktadır. Bu durum toplumda hedefledikleri ırksal veya etnik gruplara karşı düşmanlık ve nefret duygularının artmasına neden olmaktadır. Özellikle, aşırı sağ partiler ve ırkçı gruplar, ırksal veya etnik gruplara karşı nefret söylemi ve ayrımcılık içeren politikaları desteklemektedir (<https://www.ala.org/advocacy/intfreedom/hate>). Bu tür söylemler, toplumda önyargıların ve nefret duygularının artmasına zemin hazırlamaktadır.

2.1.2.Sisteme Karşı Tutum

Aşırı sağ partilerin sisteme karşı tutumları, nefret suçlarının artmasında etkili bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tür bir tutum, belirli bir gruba karşı düşmanlık ve nefret duygularının artmasına neden olabileceği gibi toplumsal ayrılmayı da körüklemektedir. Benzer bir şekilde aşırı sağ partilerin hedefledikleri toplumsal gruplara yönelik ayrımcılık, düşmanlık ve ötekileştirme içeren politikaları, nefret suçlarının artmasına neden olmaktadır (Bilgen, 2012, s.1908).

Aşırı sağ partiler, liberalizmin savunduğu eşitlikçi anlayışa karşı çıkmaktadır. Kendilerini öteki olarak gördüklerine karşı üstün hissettikleri için eşit imkânlarda olunmasından rahatsızlık duymaktadır. Göçmenlere ve yabancılara karşı yapılan yardımları işsizlik ve ekonomik krizlerden sorumlu tutmaları nedeniyle eleştirmektedir. Böylece bu insanların hedef tahtasına konmalarını sağlayarak nefret suçlarının artışına zemin hazırlanmaktadır (Bauer,2016, s. 69).

Küreselleşmeyle birlikte sistem içerisinde başarısız olan ya da sahip olduklarını kaybetme korkusu içerisinde bulunan bireylerin aşırı sağ partileri destekledikleri görülmektedir.

2.1.3.Sıfır Toplamlı Yaklaşım

Aşırı sağ partilerin sıfır toplamlı yaklaşımı, toplumsal sorunların bir kazanan ve bir kaybeden arasında bir sıfır toplamı oyun olarak algılanmasıdır. Bu yaklaşım, toplumun belirli bir kesimini diğerlerinden ayırıştırmak ve ötekileştirmek için kullanılmaktadır. Bu ötekileştirme ve ayırıştırmaya, insanların toplumsal gruplar arasında önyargıları ve nefret duygularını körüklemekte ve böylece nefret suçlarının artmasına katkıda bulunmaktadır (Kallis, 2015, s. 15).

Ülkeye gelen mülteci ve göçmen sayısının ekonomik ve sosyal haklarını olumsuz etkilediğini savunarak kıt kaynakları paylaşma konusunda sıfır toplamı bir yaklaşım yürütmektedir. Seçmenleri yabancı düşmanlığı ve göçmenlik karşıtlığı üzerinde birleştiren aşırı sağ partilerin diğerlerinden ayrıldığı yer burasıdır. Mevcut tüm sorunların nedeni olarak görülen göçe karşı politikaların güçlendirilmesi gerektiği fikrinden hareketle dışlayıcı bir kimlik politikası yürütmektedir (Gencer, 2005, s.24). Yürütülen bu politikaların nefret temelli suçların artmasında etkili olduğu görülmektedir (<https://le.fbi.gov/informational-tools/ucr/ucr-technical-specifications-user-manuals-and-data-tools#Hate-Crime>).

Nefret suçları

Türk Dil Kurumuna göre “nefret”, birinin kötülüğünü veya talihsizliğini isteme duygusu olarak tanımlanmaktadır (<https://sozluk.gov.tr/>). Nefret, başlı başına bir duygudan ziyade “duygusal bir tutum” olarak tanımlanmaya çalışılmaktadır. Çalışmada nefret söylemi ve nefret suçları tanımları yapılarak aşırı sağ partilerin etkileri incelenmektedir.

Stephan I.Newman’a göre (2017); “*nefret söylemi, doğası gereği tehdit edicidir ve nefret söyleminin tüm kurbanlarının, söylemin temsil ettiği potansiyel tehlikeden çekinmek için sebepleri bulunmaktadır*”. Nefret söylemi, genellikle bir grubu ya da bireyi hedef alarak, ırkçılık, dinsel hoşgörüsüzlük, ayrımcılık, homofobi, cinsiyetçilik gibi çeşitli nefret unsurlarını içermektedir (<https://www.un.org/en/hate-speech>). Nefret suçları ise insanlara ve mülke karşı işlenen suçları kapsamaktadır (Cohen ve Blanco, 2020, s. 24)

Nefret söylemi, toplumsal bütünlüğü ve dayanışmayı zayıflatırken, toplumda şiddet ve ayrımcılık içeren eylemlere neden olmaktadır. Aşırı sağ partilerin nefret söylemi, ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve ayrımcılık içeren politikaların kabul edilmesine ve böylece nefret suçlarının artmasına katkıda bulunmaktadır (<https://assembly.coe.int/LifeRay/EGA/NoHate/RacismIntoleranceHateSpeech-EN.pdf>). Birleşmiş Milletler’in sorunu küresel olarak ele alması için birleşik bir çerçeve sağlamak amacıyla, BM Nefret Söylemine İlişkin Strateji ve Eylem Planı nefret söylemini şöyle tanımlamaktadır: Etnik kökenleri, milliyetleri, ırkları ve dinleri nedeniyle aşağılayıcı veya ayrımcı bir dile maruz bırakılmayı içermektedir (<https://www.un.org/en/hate-speech>). Nefret söyleminin herkes tarafından kabul edilen bir tanımı bulunmamaktadır.

İnsanlara ırkları, dinleri, cinsel yönelimleri veya etnik kökenleri nedeniyle yapılan saldırıların sayısı endişe verici bir oranda son birkaç yılda artmıştır. Tarihsel olarak, nefret suçları genellikle siyah-beyaz bir zeminde gerçekleşmiş ve beyaz faillerin siyah kurbanlara yönelik saldırganlık ve ayrımcılık içeren eylemlerini içermiştir. Ancak günümüzde, toplumda artan çeşitlilik, nefret suçlarının kaynağında değişikliklere neden olmuştur. Bu suçlar, toplumun içerisinde çeşitli etnik, dini, cinsel yönelim ve cinsiyet kimlik gruplarının varlığından kaynaklanan sürtüşmeleri yansıtmaktadır (Levis, 1993).

Uluslararası insan hakları hukuku kapsamında yasaklanan “ayrımcılığa, düşmanlığa veya şiddete” tahriki içeren üç önemli özelliği bulunmaktadır:

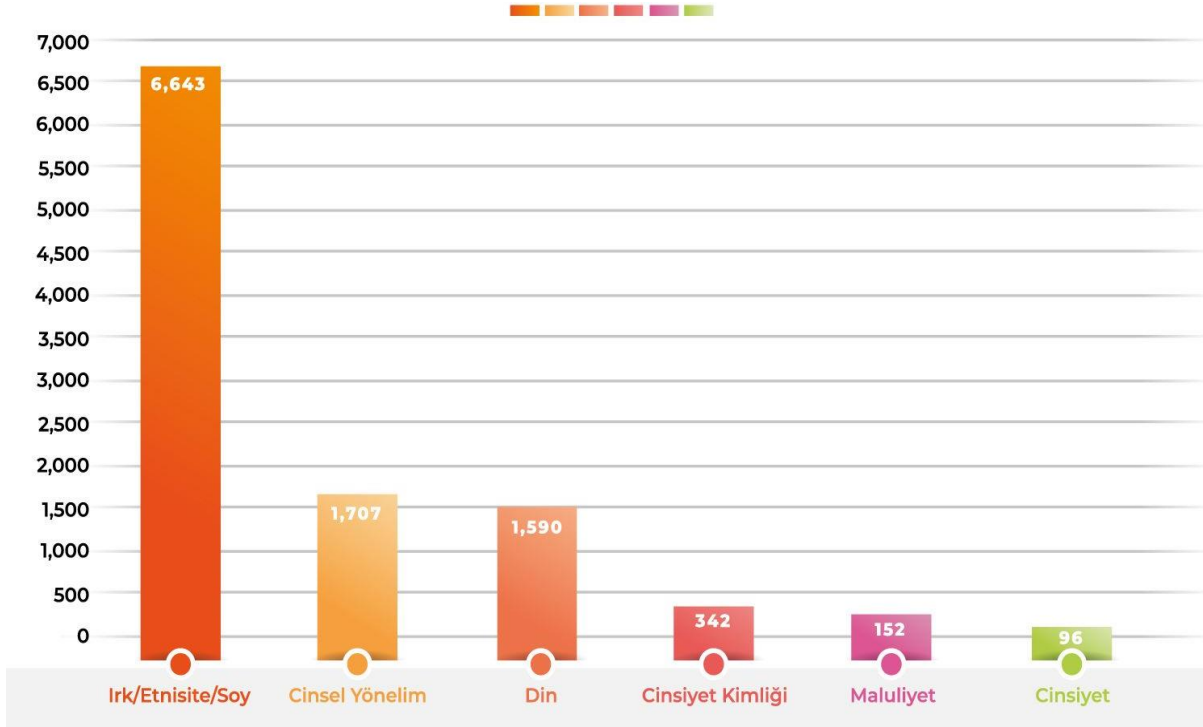
- 1) Nefret söylemi, resimler, çizgi filmler, nesnelere, jestler ve semboller dâhil olmak üzere her türlü ifade yoluyla iletilebilir ve çevrimdışı veya çevrimiçi olarak yayılabilir.
- 2) Nefret söylemi, bir birey veya grup için “ayrımcı” (önyargılı, bağınaz veya hoşgörüsüz) veya “aşağılayıcı” (önyargılı, aşağılayıcı veya küçük düşürücü) niteliktedir.
- 3) Nefret söylemi, bir bireyin veya grubun “din, etnik köken, milliyet, ırk, renk, soy, cinsiyet” gibi gerçek veya algılanan “kimlik faktörleri” nedeniyle nefret söyleminin ortaya çıkmasıdır (<https://www.un.org/en/hate-speech/understanding-hate-speech>).

Nefret piramidinin en alt basamağını önyargılar oluşturmaktadır. Bir üstüne çıktığımızda nefret söylemini oluşturan söz ve davranışlara yer verilirken, piramidin en üst aşamasında ise nefret suçları karşımıza çıkmaktadır. Nefret suçu ile nefret söylemi arasındaki en büyük farklılık nefret söyleminde mevcut bir suçun gerçekleşmemiş olmasıdır. Bu bağlamda nefret suçundan bahsedebilmek için öncelikle kanunlarca suç olarak tespit edilmiş bir fiilin fail tarafından işlenmesi gerekmektedir. Ayrıca failin bu suçu işleme nedeninin mağdurun sahip olduğu özelliklerinden dolayı duyulan nefret veya önyargı olmalıdır. Kısacası bir suçun nefret suçu olarak kabul edilebilmesi için mağdurun sahip olduğu

özelliklerinden dolayı yani düşman olarak nitelendirilen gruba karşı kin, nefret ve ön yargı içerisinde olması ve aynı zamanda kanunlarla belirtilmiş bir suçun işlenmesi gerekmektedir (<https://www.un.org/en/hate-speech/understanding-hate-speech/hate-speech-and-real-harm>).

Tablo 1: 2021 yılı Ön Yargı Suçlarını Tetikleyen Motivasyonlar

Toplam olay sayısı 10.530

Kaynak: <https://www.justice.gov/hatecrimes/hate-crime-statistics>

Ancak, bu rakamların sadece kaydedilen nefret suçlarını yansıttığını unutmamak gerekmektedir. Çünkü birçok nefret suçu, rapor edilmediği için resmi rakamlara yansımamaktadır.

Aşırı sağ partilerin nefret suçlarının artışına katkısı olduğu düşünülmektedir. Nefret söylemi ve ayrımcılık içeren retoriklerin aşırı sağ partiler tarafından sıklıkla kullanılması, özellikle de seçim dönemlerinde, insanların önyargılarını körükleyebildiği gibi ve hedeflenen gruplara karşı ayrımcılığı normalleştirebilmektedir. Örneğin, bir ülkenin göç politikalarının aşırı sağ partiler tarafından sertleştirilmesi, göçmen karşıtlığı ve ayrımcılık duygularını artırabilir (Yardım, Dalkılıç, 2018, s. 90).

Nefret suçlarında mağdurla ortak özelliklere sahip gruba mesaj verilmek istenmektedir. Bu yüzden nefret suçlarına mesaj suçları da denilmektedir. Eğer nefret suçunun işlendiği ülkede devlet faileri yakalayıp cezalandırmazsa ilk olarak saldırıya uğrayan grubun kendini daha güvensiz hissetmesine yol açmaktadır. Bunun iki farklı sonucu oluşabilir. Saldırıya uğrayan grup tarafından misillemeler gerçekleştirilebilirken, cezasız kalan suç işleyen grubun saldırılarını artırdıkları görülmektedir (Ersoy, 2018, s. 160).

AGİT Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi (ODIHR) nefret suçu raporunu her yıl Uluslararası Hoşgörü Günü olan 16 Kasım'da yayımlanmaktadır (<https://hatecrime.osce.org/>). ODIHR, 2021 yılı nefret suçu verileri katılımcı 23 ülke için ayrıştırmış resmi nefret suçlarını içermektedir. Veriler aynı zamanda 114 sivil toplum grubu, BMMYK ve AGİT misyonları tarafından rapor edilen 44 katılımcı devletteki nefret olaylarına ilişkin bilgileri de içermektedir. Bu katkıların tutarı, 2.363 ayrıştırmış istatistiksel olay ve 4.028 tanımlayıcı olay dâhil olmak üzere 6.391 nefret olayını kapsamaktadır (<https://hatecrime.osce.org/infocus/2021-hate-crime-data-now-available>).

Nefret suçları, radikalleşme ve mültecilere ve azınlıklara yönelik saldırılar doğrudan veya dolaylı olarak terörizme giden süreçleri etkilemektedir. Müslümanlara yönelik önyargılar yüzyıllar öncesine

dayanmakla birlikte, özellikle 11 Eylül sonrasında “teröre karşı savaş”, küresel ekonomik kriz ve dini ve kültürel çeşitliliğin yönetimine ilişkin zorluklar karşısında ivme kazanmıştır (Welch, 2006, s. 78). Müslüman karşıtı söylemler genellikle Müslümanları terörizm ve aşırıcılıkla ilişkilendirmekte veya Müslüman toplulukların varlığını ulusal kimliğe yönelik bir tehdit olarak görmektedir. ODIHR'nin raporları, terör saldırılarının ardından ve bu tür saldırıların yıldönümlerinde Müslümanlara karşı nefret suçlarının arttığını göstermektedir. Domuz kalıntılarının camilerin, toplum merkezlerinin ve Müslüman ailelerin evlerinin dışına bırakılması da dâhil olmak üzere özellikle Cuma günleri ve dini bayramlarda camilere yönelik saldırılar ve başörtülü kadınlara yönelik saldırılar, yaygın olarak bildirilen Müslüman karşıtı nefret olayları arasındadır (<https://hatecrime.osce.org/index.php/anti-muslim-hate-crime>).

Nefret suçları dünyada giderek yaygınlaşan bir suç türüdür (<https://www.fbi.gov/news/press-releases/fbi-releases-supplemental-2021-hate-crime-statistics>). Bu tür suçlar bazen kadınlara, bazen göçmenlere ve eşcinsellere karşı ama daha çok toplumun savunmasız kesimlerine karşı işlenmekte ve suçun işlendiği bölgeye veya suçun işlendiği yere göre değişmektedir. Nefret suçları, kişisel saiklerle belirli bir kişiye karşı işlendiğinde bile toplumun huzur ve güvenliğini etkileyecek boyuta ulaşabilmektedir (Turpin, 2015, s. 55). Nefret suçlarına ilişkin yasal düzenlemelerin cezaları, normal suçlardan daha ağır olabilir. Bu suçların cezalandırılması daha etkili hale getirilerek suçun caydırıcılığı artırılmalıdır. Ayrıca, mağdurların korunması, suçların engellenmesi ve toplumsal barışın sağlanması için, nefret suçlarıyla mücadelede sivil toplum kuruluşları, hukuk kurumları ve diğer toplumsal aktörler arasında iş birliği de çok önemlidir (osce.org, ODIHR; 2005, s.12).

Nefret söyleminin önlenmesi ve suçun işlenmesi durumunda cezalandırılması için, sivil toplum kuruluşları ve kamu otoritelerinin koordineli bir şekilde çalışması gerekmektedir. Sivil toplum kuruluşları, nefret söylemi konusunda farkındalığı artırmak, toplumsal ayrımcılığı ve hoşgörüsüzlüğü azaltmak, mağdurlara destek sağlamak ve nefret suçlarının önlenmesine yönelik politikaların oluşturulmasına katkıda bulunabilir. Kamu otoritelerinin ise, nefret söylemiyle ilgili yasal düzenlemelerin yapılmasında, bu tür suçlarla mücadele eden polis ve yargı makamlarına gerekli kaynakların sağlanmasında, nefret suçlarını önleme konusunda kampanyalar düzenlenmesinde ve farkındalığı artırılmasında rol üstlenilmelidir (Boyle, 2010: 65).

Modern nefret suçu yasa içerisinde tarihsel olarak ırk, etnik köken, din, inançlar ve engellilik, yaş ve motivasyonla ilgili olarak yerini almıştır (Öner, 2016, s.87). Nefret suçları, genellikle bir grubu hedef alarak yapıldığı için, bu tür suçların mağdurları sadece bireysel olarak değil, aynı zamanda toplumun diğer kesimleri tarafından da hissedilir. Bu nedenle, nefret suçlarıyla mücadele etmek için sadece mağdurların korunması yeterli değildir, aynı zamanda toplumda farkındalık yaratılması ve bu suçların toplumda kabul edilemez olduğunun vurgulanması da önemlidir.

Çağdaş nefret grubu üyeleri genellikle akademik olarak başarısız, zayıf aile ilişkileri olan, kendine güvensiz, yabancılaşmış ve öfkeli hisseden gençler olarak tanımlanır. Çalışmalar aynı zamanda aile içi şiddet, çocuk ve madde kötüye kullanımı geçmişinin nadir olmadığını da göstermiştir. Güç kazanma isteği, ekonomik kazanç ve belirli görüşlere destek arzusu, nefret gruplarına katılma nedenleri olarak görülmektedir (Turpin,2015, s. 115). Tanınmış nefret gruplarından daha sinsisi olan şey, geleneksel nefret gruplarıyla aynı dünya görüşüne ve hedeflere sahip olan, ancak yaklaşımlarını daha kabul edilebilir hale getirmek ve aslında ana akım sosyopolitik söylemde duyulan seslerle yankı uyandırmak için değiştiren sözde savunuculuk gruplarının ortaya çıkmasıdır (Turpin,2015, s. 115).

Müslümanlar ve göçmenler, Avrupa'nın hemen hemen tüm ülkelerinde nefret ve yabancı düşmanlığının ana nesnesi hâline gelmektedir. Suçun hedefi ırk, din, dil ve etnik köken olabileceği gibi cinsiyet, yaş ya da cinsel yönelim olarak da karşımıza çıkabilmektedir (AGİT, s. 20). Nefret suçları, saldırıya uğrayan kişi ile aynı sosyal gruba ait olan diğer topluluk üyelerini etkilediği için aslında bir mesaj suçu olup hedeflenen grupların üyelerine de benzer saldırılara karşı savunmasızlıklarını hatırlatır. Yetkililer ve politika yapıcılar; nefret suçlarının etkili bir şekilde soruşturulmasından kaçındıklarında failleri, bu tür suç faaliyetlerini özgürce sürdürmeye teşvik etmektedir. Bu tür suçlar, genellikle sosyal bölünmelere ve halkta huzursuzluklara yol açmaktadır. Nefret suçlarından korunma eksikliği nedeniyle azınlık toplulukları, kanun yaptırımlarına ve hükümet yapılarına olan güvenlerini kaybedebilir. Bu durum, daha fazla marjinalleşmeye ve radikalleşme çıkmazına yol açmaktadır.

Aşırı sağ partilerin güçlenmeleri ve ülke politikalarında etkili rol almaları “öteki” olarak nitelenen göçmenlere karşı ayrımcı eylemler gerçekleşmesine neden olmaktadır. Bu durum, ülkedeki nefret suçlarının artmasına yol açtığı gibi ülkelerin uyguladıkları göçmen politikalarında da kısıtlamaları doğurmaktadır. Dünya tarihinin geçirmiş olduğu iki büyük savaşın ırk temelli aşırı sağın güçlenmesiyle ortaya çıktığı düşünülürse (Akkerman, 2005) bu çalışmada, aşırı sağ politik söylemin normalleşmesinin hem Avrupa topluluğu hem de tüm dünya barışı için sorunlara neden olacağı vurgulanmaktadır.

Çevrimiçi nefret dolu içeriğin büyümesi, dijital araçların sağladığı kolayca paylaşılabilen dezenformasyonun yükselişiyle birleşmektedir. Hükümetler sanal dünyanın ölçeğinde ve hızında ulusal yasaları uygulamak için mücadele ederken, bu durum toplumlarımız için benzeri görülmemiş zorluklar yaratmaktadır. Geleneksel medyadan farklı olarak, çevrimiçi nefret söylemi kolayca, düşük maliyetle ve anonim olarak üretilebilir ve paylaşılabilir. Gerçek zamanlı olarak küresel ve çeşitli bir kitleye ulaşma potansiyeline sahiptir. Çevrimiçi nefret söylemi daha kontrolsüzdür ve hızlı bir şekilde yayılarak etkisini gecikmeksizin gösterebilmektedir. Nefret dolu çevrimiçi içeriğin göreceli kalıcılığı da sorundur, çünkü zaman içinde yeniden yüzeye çıkabilir ve (yeniden) popülerlik kazanabilir. Çeşitli çevrimiçi topluluklar ve platformlardaki nefret söylemini anlamak ve izlemek, yeni yanıtları şekillendirmenin anahtarıdır. Ancak çabalar genellikle olgunun ölçeği, otomatik izleme sistemlerinin teknolojik sınırlamaları ve çevrimiçi şirketlerin şeffaf olmaması nedeniyle engellenmektedir. Bu arada, sosyal medyanın nefret dolu ve bölücü anlatıları yaymak için artan bir şekilde silah haline getirilmesine, çevrimiçi şirketlerin algoritmaları yardımcı olmaktadır. Bu, savunmasız toplulukların karşılaştığı damgalanmanın yoğunlaşmasına ve dünya çapındaki demokrasilerin kırılabilirliğinin ortaya çıkmasına yol açmıştır (<https://www.un.org/en/hate-speech>).

BM, nefret söylemiyle mücadele etmek için çeşitli inisiyatifler almaktadır. Bunlardan biri, Nefret Söylemi ile Mücadele Özel Raportörü'nün atanmasıdır. Raportör, nefret söylemiyle mücadele stratejilerini geliştirmek ve ülkeleri desteklemek için çalışmaktadır. Ayrıca Birleşmiş Milletler gibi diğer birçok aktör, nefret söylemine karşı koymanın yollarını araştırmaktadır. Bunlar, ifade özgürlüğü hakkını sağlarken çevrimiçi kullanıcılar arasında daha fazla medya ve bilgi okuryazarlığını teşvik etmeye yönelik girişimleri içermektedir (<https://www.un.org/en/hate-speech>).

Yalnızca mağdur ve fail arasında gerçekleşmeyen nefret suçları, mağdurun ait olduğu topluma mesaj vermeyi amaçlamaktadır. Böylece grup üyeleri üzerinde oluşan korku ve sindirme çarpan etkisi doğurmaktadır. Örnek vermek gerekirse ülke de yabancı olduğu için saldırıya uğrayan bir bireyin ötesinde o ülkede yaşayan tüm göçmenlere karşı istenmedikleri mesajı verilmektedir. Bu yüzden nefret suçları önyargının şiddet manifestosu olarak nitelendirilebilir (Ersoy, 2018, s. 160). Son yıllarda bazı ülkelerde ırksal veya etnik kökene dayalı suçlar, daha geniş bir huzursuzluğa neden olarak nefret suçlarının daha geniş bir toplumsal çatışmaya dönüşme potansiyeline sahip olduğunu göstermiştir. Hoşgörüsüz söylem, nefret suçlarının ortaya çıkmasına katkıda bulunan bir faktör olarak algılanmaktadır (ODIHR, 2011, s. 7)

Nefret suçları, farklı gruplar ve topluluklar üzerindeki ayrımcılık, düşmanlık ve saldırganlık duygularından kaynaklanabilir. Bu nedenle, nefret suçları, ırk, etnik köken, din, cinsiyet, cinsel yönelim, yaş veya diğer toplumsal kimlik özellikleri gibi farklılıklara dayalı olarak ortaya çıkmaktadır.

3. Yükselişe Geçen Olan Aşırı Sağ Parti Politikalarının Nefret Suçlarına Etkisi

Siyasi parti liderleri kullandıkları dil ile kendilerini destekleyenler üzerinde önemli etkiye sahiptir. Liderlerin konuşma üsluplarında kullandıkları nefret söylemleri bu düşüncenin parti tabanına yayılmasında etkili olmaktadır (Yegen, 2014, s. 330).

Soğuk Savaş'tan sonra İslamofobi, yeni düşmanlar arayan aşırı sağ partilerin gündemine girmiştir. Ortaya çıkan sorunların, yapısal nedenlerinden bağımsız olarak kültürel ve dini nedenlere indirgenmesi, siyasi, sosyal ve ekonomik çatışmaların genişlemesine yol açmıştır (Mudde, 2000, s. 22). Bölgenin siyasi ve sosyal iklimiyle yakından bağlantılı olan aşırı sağ, nefret veya hoşgörüsüzlüğe dayalı mesajlarla herhangi bir nedenden veya travmatik olaydan çıkar sağlayan savunucuları bir araya getirmeyi başarmaktadır. Aşırı sağ, modernleşmenin kaybedenleri olarak görülen kitlelerin oylarıyla yeniden gündeme gelmektedir. Göçmenler, küreselleşmenin etkilerinin yarattığı kültürel ve ekonomik güvensizlik ortamında hedef alınmaktadır (Cohen ve Blanco, 2020, s. 45).

Avrupa toplumunu etkileyen sosyal kutuplaşma iklimi; şiddet içeren aşırılık, nefret suçları, radikalleşme ve terörizme giden süreçte azınlıklara ve mültecilere yönelik saldırıları doğrudan veya dolaylı olarak etkilemektedir. Nefret suçları, kişilere veya mülklere karşı işlenen suçları içermektedir. Fail, mağdur; ırkı, rengi, ulusal kökeni, cinsiyeti, cinsel yönelimi, engelliliği ve dini nedeniyle kasıtlı olarak seçmekte ve kendisini yönlendiren daha geniş motivasyonlara sahip kişisel kötülük eylemlerini gerçekleştirmektedir. Bir olay hem nefret suçu hem de terör eylemi olarak gerçekleştirilmiş olabilir. Yorumlanması gereken geniş bir gri bölge olmasına rağmen terör eylemleri de nefret suçları olabilir. Suçlu, kendisine ait bir ideolojiyi dile getirdiğinde terörist saldırılar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir terörist grup, radikal bir aşırılık yanlısı gruptan ilham alabilir veya onu takip edebilir. Düzenlenen saldırılar mültecilere yönelik farklı saldırılar olabildiği gibi nüfusu terörize etmeyi amaçlayan net bir organ yapısı ve hedefleri olan aşırı sağ gruplardan ilham alarak Avrupa'daki merkezlerin göç politikalarını etkilemeyi de amaçlayabilir (Cohen ve Blanco, 2020, s. 45). Yapılan araştırmalar sonucunda nefret suçu ile terörizm arasında sıkı bir ilişki olduğu görülmektedir (Deloughery vd., 2012, S. 665). En önemli benzerlikleri ise ilgi alanlarını ve isteklerini ifade etmek için kullandıkları dildir. Şikâyetler, sosyopolitik ve dini ideolojilerle bağlantılı önyargılar ve korku aşılama amacı güdülmektedir. Temel farklar ise nefret suçlarının genellikle daha az planlama ve kaynak gerektirmesidir (Cohen ve Blanco, 2020, s. 45). Nefret suçları kişiseldir. Bazen bir grup veya ideolojiyle açık bir bağlantısı olmayan kötü niyetli eylemler, olarak karşımıza çıkabilir. Bazı olaylar ve suçlar terörizm veya nefret suçu olarak kavramsallaştırılabilir. Birçok araştırma, terörden sonra nefret suçlarının arttığını göstermektedir (<https://www.fbi.gov/news/press-releases/fbi-releases-supplemental-2021-hate-crime-statistics>). Bu çerçevede 11 Eylül terör saldırılarından sonra Asyalılara ve Araplara yönelik nefret suçlarında artış meydana gelmiştir. Olayın etkisi azalsa da nefret suçları eskisine oranla yüksek oranlarda kalmıştır.

Doğu ile Batı, farklı kimliklere ve farklı kültürel ve sosyal özelliklere sahiptirler. Batı düşman olarak gördüğü Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla birlikte yeni bir düşman arayışına girmiştir. Bu çerçevede Batı ötekileştirdikleri kimlikler ile kendisine düşman olarak İslamîyet'i seçmiştir. İslamofobik uygulamalarından en dikkat çekenleri 'Karikatür Krizi, 'İsviçre'deki Minare Referandumu' ve Fransa'daki burka yasasıdır (Aslan, 2016, 451-463).

2005 yılında Danimarka'da bir gazete, Hz. Muhammed'i terörist olarak gösteren bir karikatür yayınlamıştır (Aslan, 2016, 451-463). Bu karikatür, Müslümanlar nazarında büyük tepki yaratmıştır. Asıl amacın Müslümanları tahrik ederek olay çıkması ve Müslümanlara yüklenen olumsuz imajının kuvvetlenmesi olduğu açıktır.

İnsan Hakları Temel Beyannamesi'ni savunduğunu iddia eden Avrupa'daki aşırı sağ partiler, toplumda belirli bir hiyerarşi olduğuna inanmaktadır. Kendi toplumlarını diğerlerinden üstün görmekte ve kendilerine ait olmayanları ötekileştirmektedir. Ayrıca aşırı sağ partiler göçmenlerin ülkeye girişini zorlaştıran politikalar istemektedir ve yabancıların vatandaşlığa alınmasının daha zor hale getirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Özellikle Suriye'deki iç savaşın ardından başlayan göçmen hareketi, Avrupa ülkelerindeki göç politikalarında büyük değişiklikleri beraberinde getirmiştir. Aşırı sağ partilerin merkez partilerin politikalarını etkilediği görülmektedir.

Avrupa'da İslam karşıtlığı ilk aşamada ideolojik bir tutum iken, ikinci aşamada İslamofobiye dönüşerek toplumsal bir olguya dönüşmüştür (Awan, 2016, s. 25). Müslümanları şiddet yanlısı ve aşırılık yanlısı olarak gösteren medya araçları, İslam'ı şiddet yanlısı bir din olarak göstermeye çalışmaktadır. Bu noktada algılanan tehditlerle ilgili teoriler de "grup içi" ve "grup dışı" şeklinde açıklanabilir. Bu yaklaşıma göre algılanan tehditler, dış grup üyelerine karşı iki şekilde olumsuz duyguya sebep olmaktadır. Gerçek ve sembolik tehditler. Birincisi, 'grup içi' üyelerin 'siyasi ve ekonomik gücüne veya fiziksel ve maddi refahına' yönelik 'varoluşsal' bir tehdit algısının oluşmasıdır.

Bu çerçevede göç politikaları çoğunlukla gerçekçi çatışma teorileri ile açıklanmaktadır. Bu teoriye göre, kaynaklar sınırlı olduğunda, bu kaynaklar için rekabet, onlar için yarışan gruplar arasında ayrımcılığı, önyargıyı ve hatta çatışmayı besleyebilir. Çoğunluk Müslüman olduğundan, gerçekçi çatışma teorileri ve algılanan gerçekçi tehditler, Müslüman karşıtlığını açıklamak için kullanılmaktadır (Mazer, Lambert 2010, s.41).

Bu çerçevede Müslümanlar istihdam, refah ve eğitim gibi kıt ekonomik kaynaklar için rekabet etmekte ve önyargılara maruz kalmaktadır. Bu tür tehditlerin, maddi çıkarlara yönelik algılanan ekonomik tehditlerin ötesine geçtiğini ve fiziksel çıkarlar da dâhil olmak üzere kişisel çıkarlara yönelik algılanan tehditleri de içerebilmektedir. Bu tehditlerin fiile dönüşmesiyle nefret suçlarında artış meydana gelmektedir.

İkinci olarak, sembolik tehdit, ırkçı tutumların ve sembolik ırkçılık teorilerinin incelenmesinden kaynaklanmaktadır. Algılanan gerçek bir tehdit yerine, bu yaklaşım insanların semboller, ulusal birlik veya kültürel değerlerle ilişkilendirilmektedir. “Grup dışı” üyelerin sayısındaki artış, “grup içi” değerlere yönelik artan bir kültürel tehdit duygusuna yol açar. Böylece 'grup içi' ve 'grup dışı' kültürel değerler arasındaki çatışma duygusu, 'grup dışı' üyelere karşı olumsuz duygular yaratabilir. Müslümanlar göçmen işçiler oldukları kadar farklı kültürel değerlere sahip insanlara yönelik kültürel dışlanma olarak tezahür eden çağdaş ırkçılık, kendisini göçmenliğe yönelik kısıtlayıcı politikalarda göstermektedir (Awan, 2016, s. 25).

Kültürel dışlanma şeklinde ortaya çıkan modern ırkçılık, göçmenlere karşı uygulanan kısıtlayıcı politikalar şeklinde kendini göstermektedir. İslamofobik gruplar özellikle internette aktiftir (Bayraklı ve Hafez, 2017, s. 19). Çoğu zaman internet, sağcı grupların eylemlerinin “gerçek hayatta” gerçekleşmeden önce ortaya çıktığı yerdir. Bu nedenle, İslamofobik içeriğin yayılmasıyla mücadele etmek için bu alanda daha iyi düzenlemelere ihtiyaç vardır. İslamofobiye ve genel olarak görünür Müslümanlara karşı mücadeleyi çevreleyen yanlış anlamalara ve şeytanlaştırmaya meydan okunmalıdır (Canatan, 2007, s. 27). İslam düşmanlığının tanınmasını iyileştirmek ve politika değişikliklerini etkilemek için veriler ve somut çözümler gerekmektedir. Bu, bilinçli ırkçılıkla mücadele politikalarına yol açmalıdır ve ulusal ve Avrupa düzeylerinde ayrımcılıkla mücadele mevzuatının uygulanmasını desteklemelidir.

Avrupa devletlerinin ezici çoğunluğu İslamofobik olayları ayrı bir nefret suçu kategorisi olarak kaydetmemektedir. Polis tarafından Müslüman karşıtı/İslamofobik suçların ayrı bir nefret suçu kategorisi olarak kaydedilmesi, bu sorunun gerçek boyutunu ortaya çıkarmak ve onunla mücadele etmek için karşı stratejiler geliştirmek için elzemdir. Nitekim AB'de ayrımcılığa uğrayan Müslümanların, sadece %12'si vakalarını yetkililere bildirmektedir (Bilgen, 2012, s. 1908). Bu durum kayıtdışı saldırıların ne denli önem taşıdığına göstergesidir.

Devletlerin ulusal güvenlik gündemleri yabancı düşmanı hareketlerin göç kontrol programlarıyla örtüştüğü gibi hükümetler tarafından dayatılan entegrasyon önlemleri de aşırı sağın İslamofobisini güçlendirmektedir (Fekete, 2009, s. 77-90). Kültürel güvenlik hem göçmenler hem de ev sahibi ülke üyeleri için önemli bir konudur. Her ne kadar ilk bakışta bu ikisinin kültürel güvenliği gruplar için bariz bir çelişki içinde olsa da göçmenlerin kendi ülke kültürlerini terk etmelerine neden olmadan yeni topluma girmelerine yardımcı olabilecek düzenlemelerin yapılması mümkündür. Bu sayede göçmenler kendilerini daha güvende hissedebilir ve yeni evlerini daha erken inşa edebilirler. Bu şekilde, her iki kültürü de güvence altına alarak ve destekleyerek daha iyi entegrasyon için bir çözüm geliştirilebilir (Nwicka, 2014, s. 81).

4. Tartışma ve Sonuç

Aşırı sağ partilerin temelini oluşturan aşırı milliyetçilik, sisteme karşı tutum ve sıfır toplamlı yaklaşım nefret söylemlerinin yaygınlaşmasına yol açmaktadır. Özellikle aşırı milliyetçi olan bu partilerin yabancı düşmanlığı ve göçmen karşıtlığı söylemlerinde etkili olduğu görülmektedir. Liderin rolünün önemli olduğu partilerde toplumu yönlendiren aşırı sağ parti liderleri söylemleriyle nefret suçlarına çarpan etkisi yaratmaktadır.

Nefret söyleminin en bariz sonuçlarından biri, nefret söylemi veya nefret suçu mağdurlarının sessizliğe bürünmesidir. Toplumdaki bazı gruplar diğerlerini dışlayıp, onlar hakkında kalıp yargılar oluşturduklarında, dışlanan gruplar üzerindeki baskı artar ve bu gruplar kamusal yaşamda kendilerini gizlemek zorunda kalırlar.

Partiler demokrasilerin en önemli araçları iken aşırı sağ partiler kullandıkları nefret söylemleriyle, demokrasilerin derinleşmesini engellemektedir. Meşru siyaset arenasından illegal alana geçişte aşırı sağ partiler nefret söyleminden nefret suçlarına geçişte önemli bir yere sahiptir. Avrupa'da aşırı sağ partilerin yükselen oy oranları aşırı sağa artan desteğin en önemli göstergelerinden biri olarak

görülmektedir. Artan aşırı sağ söylemleri dost-düşman algısını güçlendirmekte ve ülkeye gelen göçmenlere karşı yabancı düşmanlığını beslemektedir. Aynı zamanda aşırı sağ söylemlerinin siyasi partilerin gündeminde yer alması göç politikalarının sertleşmesine zemin hazırlamaktadır. Tüm dünyada aşırı sağ partilere verilen desteğin artması onların marjinal konumdan kitlesel partilere dönüştüklerini göstermektedir. Ayrıca aşırı sağ partilerin ana akım partileri etkiledikleri ve özellikle göç ve mülteci hakları gibi konularda güvenlikleştirici politikalar yürütmeye çalıştıkları görülmektedir.

Sosyal medya, aşırı sağ partilerin nefret söylemlerini yaymak ve hedefledikleri toplumsal grupları aşağılamak, düşmanlaştırmak ve ötekileştirmek için kullandığı bir araç haline gelmiştir. Özellikle, Twitter, Facebook, YouTube ve diğer sosyal medya platformları, aşırı sağcıların hedef aldıkları toplumsal gruplara yönelik nefret söylemlerini yaymaları için çok yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Bu söylemler, toplumda önyargıların ve nefret duygularının artmasına neden olmaktadır.

Aşırı sağ partilerin nefret suçlarının artmasına neden olan birkaç özelliği bulunmaktadır. Aşırı sağ partilerin çoğu, göçmen karşıtı, milliyetçi ve ırkçı politikalar izlemektedir. Bu politikalar, hedefledikleri toplumsal grupları aşağılamak, düşmanlaştırmak ve ötekileştirmek için kullanılan dil ve semboller içermektedir. Bu tür retorikler, toplumda önyargıların ve nefret duygularının artmasına neden olmaktadır. Ayrıca aşırı sağ partiler, özellikle seçim dönemlerinde, hedefledikleri toplumsal gruplara karşı nefret söylemini artırabilmektedir. Bu söylemler, insanların önyargılarını körüklediği gibi hedeflenen gruplara karşı ayrımcılığı da normalleştirmektedir. Bu noktada aşırı sağ partilerin sosyal medya platformları üzerinden yaydığı nefret söylemi, geniş kitlelere hızlı bir şekilde ulaşmakta ve özellikle gençlerin önyargılarına etki etmektedir. Sosyal medya ayrıca, nefret suçlarının planlanması ve koordinasyonu için de kullanılmaktadır. Aşırı sağ partilerin bazı destekçileri, radikal gruplarla bağlantılıdır. Bu gruplar, nefret söylemi yaymak ve şiddete teşvik etmek için sosyal medya gibi dijital platformları kullanmaktadır.

Kaynaklar

- Akgül, F ve Güneş, A. (2017). Fransa'da Yükselen Nefret Söylemi ve Nefret Suçu: Tematik Bir Çözümleme. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 4 (6), 126-145.
- Akkerman, Tjitske. (2005). "Anti-Immigration Parties and the Defense of Liberal Values: The Exceptional Case of the List Pim Fortuyn", *Journal of Political Ideologies*, 10/3.
- Aslan, S. (2016). İslamofobi ve Batı Dünyasındaki Yansımaları. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 451-463.
- Awan, Imran. (2016). *Islamophobia in Cyberspace Hate Crimes Go Viral*, Routledge.
- Balıbar, E. (2007), "Bir „Yeni İrkçilik“ Var Mı?", *İçinde İrk, Ulus Sınıf* (Çev. N. Ökten), İstanbul: Metis Yay.
- Bayraklı, Enes, Hafez, Farıd. (2017). *The State Of Islamophobia In Europe, European Islamophobia Report*.
- Betz Hans-Georg. (1994). *Radical Right-Wing Populism In Western Europe*, Macmillan.
- Betz, Hans George ve Stefan Immerfall. (1998). "The New Politics Of The Right", New York, St. Martin Press.
- Betz, Hans Georg. (2004). "Against the current- stemming the tide: The nostalgic ideology of the contemporary radical populist right", *Journal of Political Ideologies* 9/3.
- Beyme, Klaus von. (2014). *Pioneer in the Study of Political Theory and Comparative Politics*, Springer.
- Bilgen, A. (2012). Nefret Suçları Bağlamında İslamofobi, Muhammet Savaş Kafkasyali (Ed.), *Orta Asya'da İslam: Temsil'den Fobi'ye* (ss.1907-1932), 3. Cilt, Ankara: Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk Kazak Üniversitesi İnceleme-Araştırma Dizisi.
- Canatan, Kadir. (2007). "İslamofobi ve Anti-İslamizm: Kavramsal ve Tarihsel Yaklaşım", *Batı Dünyası'nda İslamofobi ve Anti-İslamizm*, Ed. Kadir Canatan ve Özcan Hıdır, Eskiyeşi Yayınları, Ankara.

- Castoriadis, C. (1987). "İrkçılık Üzerine Düşünceler", Birikim Dergisi, Sayı 62.
- Cohen, Jéssica, Blanco, José María. (2020). *Investigating Radicalization Trends*, ed. Babak Akhgar, Springer.
- Deloughery vd. (2012). *Close Cousins or Distant Relatives? The Relationship Between Terrorism and Hate Crime*, SAGE, s. 663-688.
- Dilbirliği, Muhterem, Şeytan Geri Döndü: Almanya ve Avrupa'da Aşırı Sağ, *Anadolu Ajansı*, 2020, (E. T: 12 Ocak 2023).
- Fekete, LIZ. (2009). *A Suitable Enemy Racism, Migration and Islamophobia In Europe*, Pluto Press, s. 77-90.
- Funke, Manuel. (2017). *Trebesch, Christoph, Financial Crises and the Populist Right*, an der Universität München, München, Cilt 15, Sayı 4.
- Habermas, Jürgen. (2002). "Öteki" olmak, "Öteki"yle Yaşamak: Siyaset Kuramı Yazıları, (çev. İlknur Aka), 2. Baskı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- Ignazi, Pietro. (2003). *Extreme Right Parties In Western Europe*, Oxford University Press.
- Kahraman, Recep. (2021). Nefret Saikinin Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Ayrımcılık Suçuna Etkisi, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, Cilt 27, Sayı 1.
- Newman Stephen L. (2017). *Finding the Harm in Hate Speech: An Argument against Censorship*, *Canadian Journal of Political Science*, Sayı 50, cilt 3, s. 679-697.
- Mazer Jonathan Githens, Lambert Robert. (2010). *Islamophobia and Anti-Muslim Hate Crime: a London Case Study*.
- Mudde, Cas. (1996). "The War Of World Defining the Extreme Right PartyFamily", *West European Politics*, Cilt. 19 Sayı. 2.
- Mudde, Cas. (2000). *The Ideology of the Extreme Right*, Manchester University Press, Manchester.
- Mudde, Cas (2004). *The populist zeitgeist*, Cambridge University, 39(4), s. 541-563.
- Mudde, Cas. (2007). *Populist radical right parties in Europe*, Cambridge: Cambridge University Press, Cilt 22, Sayı 8.
- Mudde, Cas. (2010). *The populist radical right: A pathological normalcy*, *West European Politics*, 33(6), s. 1167-1186.
- Mudde, Cas. (2016). *On extremism and democracy in Europe*. Routledge, London.
- Nowicka, Monica (2014). *Migration, Citizenship And Cultural Security: Case Of Polish Immigrants in Reykjavik*, *Securitologia*.
- ODIHR. (2011). *Hate Crimes In The Osce Region: Incidents And Responses Annual Report For 2011*.
- Van, Kessel. (2014). *The Populist Cat-Dog: Applying The Concept Of Populism To Contemporary European Party Systems*, *Journal Of Political Ideologies*.
- Yardım, Müşerref; Dalkılıç, Murat. (2018). Nefret Söylemi ve İfade Özgürlüğü Tartışmaları Çerçevesinde İslamofoby: *L'Express Dergisi Örneği*, *Medya ve Din Araştırmaları Dergisi*.
- Yegen, C. (2014). *Türk Yazılı Basınının HIV/AIDS Haberlerindeki Nefret Söylemi: Posta Gazetesi Örneği*. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 2 (3), 317-349.
- <https://hatecrime.osce.org/index.php/infocus/2022-civil-society-call>
- https://hatecrime.osce.org/sites/default/files/2022-11/2021%20Hate%20Crime%20Data%20Findings%20-%20presentation_161122.pdf
- <https://www.un.org/en/hate-speech>
- <https://www.justice.gov/hatecrimes/hate-crime-statistics>

<https://www.ala.org/advocacy/intfreedom/hate>.

<https://assembly.coe.int/LifeRay/EGA/NoHate/RacismIntoleranceHateSpeech-EN.pdf>

<https://www.aa.com.tr/tr/dunya/fbi-2021de-abddeki-nefret-suclari-yaklasik-yuzde-12-artti/2844900>

<https://le.fbi.gov/informational-tools/ucr/ucr-technical-specifications-user-manuals-and-data-tools#Hate-Crime>

<https://www.fbi.gov/news/press-releases/fbi-releases-supplemental-2021-hate-crime-statistics>

Review Article

Aşırı Sağ Partilerin Siyasi Söylemlerinin Nefret Suçları Üzerindeki Etkisi*The Effect of the Political Discourse of the Extreme Right Parties on Hate Crimes

The Effect of The Political Discourse of The Extreme Right Parties on Hate Crimes

Kübra Betl BİÇEN GREN

Dr. Araştırma Grevlisi, Polis Akademisi

Uluslararası Gvenlik

betulbicen@hotmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-1145-7642>

Extensive Summary

The far right is historically expressed as a political movement that developed through European political parties with a long history. The rising vote rates of far-right parties in Europe is one of the most important indicators of the increasing support for the far-right. The discourses of the extreme right parties pave the way for the polarization of the society as friend and foe.

Global polarization trends cause the European political mechanisms to be affected, and increasing social radicalization threatens world peace. The increasing prevalence of xenophobia and hate crimes in Europe, which claims to give importance to human rights, causes European value judgments to be questioned.

Especially after September 11, these discourses are seen among the most important causes of increasing xenophobia and Islamophobia against Muslims let alone immigrants. Muslims and immigrants are becoming the main object of hatred and xenophobia in almost every European country. The hate crimes committed show that they are committed not only against the victims but also against groups of victims.

It is seen that the far-right parties in Europe have turned from being a marginal group to a mass movement after the elections. The parties named Alternative Party for Germany (AfD) in Germany, National Front in France and Brothers of Italy in Italy, Vox in Spain and Austrian Freedom Party (FP) in Austria have an important place in their countries. This shows that the influence of far-right politics has expanded.

The language used by far-right parties to encourage feelings of hostility and prejudice against the social groups they target may contribute to the increase in hate crimes. In particular, hate speech spread on digital platforms such as social media causes the spread of such crimes to accelerate. However, it may not be correct to say that far-right parties are solely responsible for the increase in hate crimes. It should not be forgotten that hate crimes are the result of multiple factors. Economic, social and cultural factors contribute to increased feelings of discrimination and the spread of hate crimes. However, in this study, it is tried to explain that there is a direct relationship between the increase in the vote rates of the extreme right parties and the increase in hate crimes.

1. Conceptual Framework: Far Right

Von Beyme's (2014) concept is based on "three waves of far-right". In the first wave, the system emerges right after the fascists. Basically the term after this refers to National Socialism and Italian fascism and the consequent partition of Germany after the end of the Second World War. For this reason, extreme rightists emerge in Spain only after this period. The first wave of political parties is of neo-fascist origin. Its supporters and voters are primarily employers of the old regime or those who are financially displaced or displaced by the regime. This only applies to key concepts. Again, the distinction between moderate

* Bu çalışmanın aşırı sağ bölüm yazarın doktora tezinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

and radical populists applies to both the right and the left. Fascists had to change themselves after the end of the regime. The first wave of the far right is seen in countries with a fascist past. The second wave of the far right clearly includes fascists, pre-established political regimes and systems that have little to do with it, and also populist tendencies. This wave also has a petty-bourgeois view. The third and last wave of the extreme right is not only associated with the fascist movement, but is also clearly populist (Beyme, 2014). This wave, along with increasing unemployment, population growth, dissatisfaction, and xenophobia that led to the emergence of these parties, form the basis of the third wave. This wave differs in that it distinguishes the international extremist network formed by the two previous waves.

1.1. Extreme Right Parties

Far-right parties use social media platforms to spread hate speech, humiliate, hostile and marginalize the social groups they target. Such rhetoric not only causes prejudice and feelings of hatred in society, but also social media is used for the planning and coordination of hate crimes. For example, a group of people can plan an attack against the targeted social group through social media and use it as a tool for the coordination of such attacks.

The effects of extreme nationalism, attitude towards the system and zero-sum approach criteria, which are the main features of extreme right parties, on hate speech and hate crimes are evaluated in this study.

1.1.1. Chauvinism

Racism can be defined as the division of the world into racial castes and the struggle to control what they see as inferior (Castoriadis 1987: 55). State interventions that use racism as a tool to ensure the integrity of the state can be explained as conscious interactions with others. Racism has traditionally been on the rise in times of economic crisis. This is seen as another source of social inequality and thus polarization.

1.1.2. Attitude Towards the System

The attitudes of far-right parties towards the system appear as an effective factor in the increase of hate crimes. Such an attitude may increase feelings of hostility and hatred towards a certain group, as well as increase social segregation. In addition, the policies of far-right parties that include discrimination, hostility and marginalization towards the targeted social groups cause hate crimes to increase (Bilgen, 2012, p.1908).

1.1.3. Zero-Sum Approach

The zero-sum approach of far-right parties is the perception of social problems as a zero-sum game between a winner and a loser. This approach is used to differentiate and marginalize a certain segment of society from others. This marginalization and segregation fuels people's prejudices and feelings of hatred among social groups and thus contributes to the increase in hate crimes (Kallis, 2015, p. 15).

2. Hate Crimes

The number of attacks on people because of their race, religion ethnicity and so on, has increased at an alarming rate over the past few years. Historically, immigration and economic hardship have inspired racial tension and violence. Previously, hate crime was literally a black and white affair, often involving white perpetrators and black victims. Today, however, it reflects the growing friction created by the growing diversity in our society.

The strengthening of far-right parties and their effective role in country politics cause discriminatory actions against immigrants who are described as "the other". This situation not only leads to an increase in hate crimes in the country, but also creates restrictions on immigration policies implemented by countries. Considering that the two major wars in World history have emerged with the strengthening of the race-based extreme right (Akkerman, 2005), it is emphasized in this study that the normalization of the far-right political discourse will cause problems in the long run for both the European community and the world peace.

3. The Effect of The Rising Far-Right Party Policies on Hate Crimes

Political party leaders have a significant influence on their supporters with the language they use. The hate speeches used by the leaders in their speaking styles are effective in spreading this thought to the party base (Yegen, 2014, p. 330).

After the Cold War, Islamophobia entered the agenda of far-right parties seeking new enemies. The reduction of emerging problems to cultural and religious reasons, independent of their structural causes, led to the expansion of political, social and economic conflicts (Mudde, 2000, p. 22). Closely linked to the political and social climate of the region, the far right manages to bring together advocates who take advantage of any cause or traumatic event with messages based on hatred or intolerance.

Conclusion

Extreme nationalism, opposition to the system and zero-sum approach, which form the basis of far-right parties, lead to the spread of hate speech. Particularly, these ultra-nationalist parties seem to be influential in xenophobic and anti-immigrant discourses. In parties where the role of the leader is important, far-right party leaders who direct the society create a multiplier effect on hate crimes with their rhetoric.

One of the most obvious consequences of hate speech is the silence of victims of hate speech or hate crimes. When some groups in society exclude others and form stereotypes about them, the pressure on the excluded groups increases and these groups have to hide themselves in public life.

While parties are the most important tools of democracies, far-right parties prevent in depth the application of democracies with the hate speeches they employ during their party propaganda. In the transition from the legitimate political arena to the illegal sphere, far-right parties have an important place in the transition from hate speech to hate crimes. The rising vote rates of far-right parties in Europe are seen as one of the most important indicators of increasing support for the far-right. Increasing far-right rhetoric strengthens the perception of friend-enemy and feeds xenophobia against immigrants coming to the country. At the same time, the fact that far-right discourses are on the agenda of political parties paves the way for the hardening of immigration policies. The increase in the support given to the extreme right parties all over the world indicates that they have turned into mass parties from a marginal position. In addition, it is seen that extreme right parties try to carry out securitizing policies as well as influencing mainstream parties.